

Allah'a Yakınlığın ve Teslimiyetin Sembolü KURBAN İBADETİ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ · فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَحْرَبْ · إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ·

“Biz gerçekten sana verdik kevser! Sen de Rabbin için namaz kıl ve kurban kesiver! Doğrusu, seni kötüleyendir ebter! (Kevser Suresi; 1-3)

Hutbemiz, “Allah’a ve İnsanlara Yaklaşmaya Vesile Olan Kurban İbadeti” hakkındadır.

Kurban; Sözlükte “yaklaşmak veya Allah’a yakınlık sağlamaya vesile olan şey” demektir. **İslâmî terminolojide:** “ibadet niyetiyle, belli bir zamanda, belirli şartları taşıyan hayvanı usulünce kesmek” demektir.

Kurban kesmek, Kitap, Sünnet ve icmâ-ı ümmet ile sabittir. İlk kurban ibadeti, Hz. Adem’le (a.s.) başlamıştır. Hz. Âdem’in iki oğlundan birinin, sahip olduğu imkânların **en değerlisinden kestiği kurbanın,** Allah tarafından kabul edildiğini, diğersinin ise **servetindeki en değersiz şeyi** kurban etmesinden dolayı, Hak katında kabul görmeyip reddedildiğini, Kur’an Maide Suresinin 27. Ayetinde bize bildirmektedir.

Kurban, Hz. İbrahim ve Hz. İsmail’in büyük imtihanı başarıyla geçmeleri sonunda, Cenab-ı Hakkın lütfuyla bugünkü formata dönüşmüştür.

Peygamber Efendimiz (s.a.s), **hicretten itibaren on yıla yakın bir süre hep kurban kesmiş,** hiç terk etmemiş ve ümmetinden de kesmelerini istemiş ve şunları ifade buyurmuşlardır: "Hâli-vakti yerinde olduğu halde (dinî ölçüye

göre zengin sayıldığı halde), kurban kesmeyen kişi bizim musallâmıza (namazgâhımıza) yaklaşmasın." (Tirmizi Edahi, 11)
"İnsanoğlu Allah nezdinde, kurban gününde kurban kesmekten daha sevimli bir iş işlememiştir." (Tirmizi, Edahi 1)

"Hayvanın iyi ve güzelini kurbanlık olarak seçin, çünkü o sırat köprüsünde size bineklik yapacaktır." (Münavi, Feyzu'l-Kadir, 1/496.)

"Ey insanlar, her sene her ev halkına -imkan varsa- kurban kesmek vâciptir" gibi ifadelerle de bu gereklilik önemle vurgulanmıştır. (İbn Mâce, "Edâhi", 2; Tirmizî, "Edâhi", 18)

Allah Resulü (s.a.s); **Kurban Bayramı günü Hz. Âişe için bir sığır kurban etti."** (Cem'ül Fevaid/ Kurban /H. No: 3834)
Veda Haccında ise 100 deve kurban etmiş, bunlardan bazılarını ümmetinden kurban kesemeyenler adına kesmiştir. (Taberânî, Mucemu'l-Kebir, 3/182)

Ayetlerden ve hadislerden çıkardıkları delillerle hareket eden fakihler, gerekli şartları taşıyanların Kurban Bayramı'nda kurban kesmelerini vâcip görürler.

Ebû Hanîfe ye göre; **kurban vaciptir**. Hanefilerde, hüküm açısından uygulamada **vaciple farz arasında fark yoktur**. Yani **farz gibi uygulanması gerekir**. Terk eden **haram işlemiş** olur ahirette cezası vardır.

İmam Şafî'ye göre; kurban müekked sünnettir. Yani bir nevi vucubiyet ifade etmektedir. **Netice itibari ile iki büyük mezhep imamı da aynı hükmü veriyorlar**.

Vefat eden bir insanın ardından onun adına sadaka verildiği, hac yapıldığı gibi, sevabını o kimseye başışlamak üzere kurban da kesilebilir.

"Hz. Ali (r.a.), birisi Peygamber Efendimiz için olmak üzere iki tane koç keserdi. Kendisine bunun sebebi sorulduğunda; "Allah Resulü bana yaşadığım

müddetçe kendisine kurban kesmemi vasiyet etti.” asla bunu terk etmem!” demiştir. *(Ebu Davud, Edahî, 1)*

Peygamber Efendimizin, Hz. Ali’ye kendisi için kurban kesmesini vasiyet etmesi, O’nun adına kurban kesilmesini sevdiğine **delalet** eder. Bu itibarla imkânı olanların sevgili peygamberimiz için kurban kesmesi çok yerinde bir davranıştır. *(Tehanevî, İ’lâüs’Sünen)*

Kurban, geçmişte ve hal-i hazırda verilen **nimetlere şükür**, gönülleri kazanmaya ve dolayısıyla da **rıza-i ilahiye bir vesile, fert, aile, ülke, millet ve bütün insanlık bağlamında başımıza gelmesi muhtemel belalara karşı da sigorta ve paratoner hükmündedir.**

Dünyanın farklı yerlerindeki savaş ve terör havasının hasıl ettiği endişeleri de düşünerek, **kurban mevsimini çok iyi değerlendirmeliyiz.** Kesilen kurbanlar yeryüzünün dört bir yanında **akıtılan kanları durduracak bir paratoner olarak da görülebilir,** Hak katında böyle bir vesile sayılabilir ve Cenâb-ı Hakk’ın rahmetinden bu da beklenebilir. **“Yapılan hizmetler ve Kurban faaliyetlerinin hepsi, Cenâb-ı Hak’ın rahmet ve inayet kapısının tokmağına dokunmadır. O (c.c.) dualara ne zaman icabet edeceğini ancak kendi bilir. Kurban Bayramı bir taraftan muhtaçlara yardım açısından çok iyi değerlendirilmeli, diğer yandan da o mübarek ve önemli ibadet herkese sevdirmeli, herkes ona özendirilmelidir...**

Yaşadığımız süreçte Cenab-ı Hakk **bir sekine ve sabır** verdi, yapılması muhtemel yanlışlıklardan korudu. Sonunda da **“mağduriyet serasına alarak dünyanın her yerinde”** hizmet etme imkanları lütfeyledi. Cenâb-ı Hakkın üzerimizdeki sayısız, hesapsız nimetlerini düşünerek; kurban **kesmek için çareler aramalıyız,** kesmemek için değil.

Kurban bir ibadettir, en azla yetinmek yerine **gücümüz ne kadarına yetiyorsa o kadar çok kurban** kesmek daha uygundur. Efendimizin (s.a.s) uygulamalarını ve hadislerini nazarı itibara alacak olursak, bugün gücü nispetinde **on, yüz, hatta yüzlerce kurban himmet eden insanların, bir sünneti ihya ettikleri söylenebilir.**

Bazı coğrafyalarda yaşayanlar olarak - “Devletten yardım alıyorum, zaten yardımlarla geçiniyoruz, bize kurban kesmek düşmez demek” yerine; **“her şeyimizi kaybetmişken bu güzel ortamlarda yaşama ve hizmet etme imkânı lütfeden Rabbimize şükür için kurban kesmeliyim”**, şeklinde düşünmemiz daha isabetlidir.

Günümüzde kurban ibadeti, Dünyanın değişik yerlerinde **gönüllere ulaşma adına önemli bir vesile hâline gelmiştir.** İhtiyaç sahiplerine giden kurbanlar sadece birkaç kilo et olmaktan çıkıp, **ulaştığı her yerde gönül köprüleri kurmuştur.**

Özellikle eşleri hapishanelerde bulunan mâsumlara, dünyanın fakir ülkelerinde hayatlarını devam ettirmek zorunda kalan ve fakirliğin zirvesinde bulunan miskinlere kurban, küçük de olsa bir ikram anlamına gelmektedir. Bugüne kadar bir tane kurban kesenler, mümkünse iki tane kessin; gücü yeten insanlar üç tane kessinler, ihtiyaç olan yerlere göndersinler. İmkânı olan herkes, **hassaten** ülkemizde yardım bekleyen insanlara ve Yusuf çocuklarına bayram neşesi yaşatılmasına mutlaka iştirak etmelidirler. Bütün bunlar; **mümin olmanın şiarı ve gereği olduğundan bizim vazifemiz ve ihtiyaç sahiplerinin de bizim üzerimizdeki hakkıdır.**

Rabbimizden niyazımız; Mağdur edilen ailelerinin ihtiyaçlarını namerde muhtaç olmayacak şekilde gidersin.

Bu Kurban Bayramı'nda da; kalbi kırıkların, boynu büküklerin, ihtiyaç sahiplerinin imdadına, halisane koşabilmeyi bizlere nasip eylesin.